

مجموعه مقالات

مردمی سازی اقتصاد و اقتصاد مقاومتی

پژوهشکده مطالعات اسلامی در علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد

مؤسسه انتشارات

مجموعه مقالات مردمی سازی اقتصاد و اقتصاد مقاومتی

پژوهشکده مطالعات اسلامی در علوم انسانی

ناشر: مؤسسه انتشاراتی پژوهشکده مطالعات اسلامی در علوم انسانی

چاپ اول ۱۴۰۳ / ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۲۵۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۲۵۰-۴-۱

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد

تلفن و دورنگار پژوهشکده مطالعات اسلامی در علوم انسانی:

ishm@um.ac.ir ۳۸۸۰۷۳۲۸-۳۸۸۰۴۸۵۰-۰۵۱

عنوان و نام پدیدآور	: مجموعه مقالات مردمی سازی اقتصاد و اقتصاد مقاومتی / پژوهشکده مطالعات اسلامی در علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد؛ ویراستار علمی وحید ارشدی، رضا تنهایی مقدم؛ ویراستار ادبی جواد میزبان.
مشخصات نشر	: مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد: پژوهشکده مطالعات اسلامی در علوم انسانی، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۴۹۷ ص: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۲۵۰-۴-۱ ۲۵۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: اقتصاد - ایران - مقاله ها و خطابه ها
موضوع	: Economics - Iran - Addresses, essays, lectures ایران - سیاست اقتصادی - قرن ۱۴ - مقاله ها و خطابه ها Iran - Economic policy - ۲۰ th century - Addresses, essays, lectures
شناسه افزوده	: ارشدی، وحید، ۱۳۵۵ - ویراستار
شناسه افزوده	: تنهایی مقدم، رضا، ۱۳۶۸ - ویراستار
شناسه افزوده	: دانشگاه فردوسی مشهد. پژوهشکده مطالعات اسلامی در علوم انسانی
شناسه افزوده	: Ferdowsi University of Mashhad. Institute of Islamic Studies in the Humanities
رده بندی کنگره	: HE۴۷۵
رده بندی دیویی	: ۳۳۰/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۶۱۷۴۰۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

فهرست مطالب

.....	سخن ناشر.....	۷
.....	مقدمه.....	۹
.....	کلیّات.....	۱۱
.....	بررسی مکانیسم‌های انگیزشی برای مردمی‌سازی اقتصاد	
.....	محمد رضا حیدری، مرتضی درخشان	۲۱
.....	روش‌شناسی طبقه‌بندی مردم و مسئله تعارض منافع در اقتصاد مردم‌بنیاد	
.....	علی اکبر ناسخیان.....	۵۷
.....	نسبت‌سنجی مردمی‌سازی اقتصاد با خصوصی‌سازی در راستای تبیین بند یک سیاست‌های اقتصاد	
.....	مقاومتی	
.....	محمد قائدامینی، سید حسین حسینی	۹۸
.....	نقش و جایگاه الگوی مصرف در مردمی‌سازی اقتصاد	
.....	علی اکبر کریمی.....	۱۳۸
.....	بررسی تأثیر مردمی‌سازی بر مقاوم‌سازی اقتصاد در چارچوب یک اقتصاد رانتی	
.....	حسین امیری	۱۶۴
.....	ارزیابی تأثیر مردمی‌سازی و فساد بر تاب‌آوری اقتصادی	
.....	محمد حسین کریم.....	۱۹۴
.....	طراحی الگوی پیشرفت روستایی مردم‌محور با تکیه بر تجربه جهاد سازندگی	
.....	میثم ظهوریان	۲۲۵
.....	دلالت‌های مکتب اردو لیبرالیسم آلمانی برای مردمی‌سازی اقتصاد	
.....	سعید سید حسین زاده، سید عقیل حسینی	۲۵۴
.....	دلالت‌هایی بر شیوه مردمی‌سازی در الگوی اقتصاد چینی	
.....	حمید رضا مقصودی	۲۸۱
.....	حمایت از کسب و کارهای کوچک و متوسط در جهت محوریت مردم در اقتصاد (تجربه برخی	
.....	کشورهای جهان)	
.....	اکرم درتومی، سید محمد جواد رزمی	۳۰۶

مطالعه رهاورد تجارب مشارکت‌های داوطلبانه در آموزش برای اصلاح سازوکارهای مرسوم مشارکت مردمی در آموزش و پرورش	
رقیه فاضل، وحید ارشدی	۳۴۵
چارچوب مفهومی نقش مردم در توزیع عادلانه یارانه	
علی مصطفوی‌ثانی	۳۷۵
امکان‌سنجی مردمی‌سازی صنعت نفت در ایران	
علی سعیدی	۴۰۵
مشارکت مردم و بخش خصوصی در خدمات قضایی	
پدرام داودی	۴۳۳
کاربست مردمی‌سازی انرژی‌های تجدیدپذیر با نقش میانجی‌گری توسعه نیروگاه‌های مجازی	
سیدمحمدقائم ذبیحی، سیدحسن قرشی، مسعود رضوانیان، الهه سعیدی	۴۵۴
تأثیر تغییر کاربری اراضی کشاورزی در امنیت غذایی کشور و نقش تعیین‌کننده مشارکت مردم	
علی‌اکبر ناجی‌میدانی، زینب شعبانی‌کوشالشاهی	۴۸۶

سخن ناشر

رسالت انتشارات «پژوهشکده مطالعات اسلامی در علوم انسانی» در راستای اهداف و مأموریت این نهاد علمی، ترویج و نشر پژوهش‌های علوم انسانی مبتنی بر مبانی جهان‌بینی و انسان‌شناسی توحیدی است. انجام این رسالت از آنجا اهمیت پیدا می‌کند که علوم انسانی، منشأ همه تحولات انسانی و اجتماعی در جوامع مختلف و پشتیبان علمی نظام‌سازی می‌باشد. نشر این آثار می‌تواند هدایتگر جریان علمی و مدیریتی کشور در میان‌مدت و بلندمدت شود. وضعیت موجود حوزه نشر علوم انسانی بیانگر این است که بیشتر آثار منتشر شده در سطح مراکز علمی، مبتنی بر فلسفه مادی‌گرایانه بوده؛ و این مبنا آثار نامطلوبی در عرصه‌های مختلف زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی گذاشته است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در طول سالیان گذشته بارها نسبت به آثار منتشر شده در این حوزه و کم‌کاری متولیان دانشگاهی و حوزوی؛ و آثار و پیامدهای آن در اداره کشور به مسئولان و متولیان نهادهای علمی هشدار داده‌اند. تولید آثار علمی قوی و متقن از آنجا اهمیت دارد که می‌تواند زیربنای فکری اساتید، دانشجویان، مدیران و سایر بازیگران مؤثر در اداره جامعه که در مراکز دانشگاهی و حوزوی تربیت می‌شوند باشد. این انتشارات آمادگی خود را جهت نشر آثار علمی صاحب‌نظران دانشگاهی و حوزوی در زمینه‌های تخصصی مدیریت، اقتصاد، تعلیم و تربیت، فقه و حقوق، اجتماعی و سیاسی با رویکرد دینی اعلام می‌نماید.

مقدمه

از منظر صاحب‌نظران و کارشناسان حکمرانی، اقتصاد ایران در طبقه اقتصادهای «دولت‌محور» و «رانتیر» محسوب می‌شود. با وجود وفور منابع و معادن غنی، متنوع و کم‌نظیر خدادادی نسبت به بسیاری از کشورها؛ و نیز وجود ظرفیت ارزشمند جامعه جوان؛ این اقتصاد از شاخص‌های نامطلوب رشد اقتصادی پائین و نرخ‌های تورم و بیکاری بالا رنج می‌برد. به دلیل اتکای اداره کشور در طول سالیان گذشته به منابع حاصل از خام‌فروشی و وجود انحصارات دولتی و دیوان‌سالاری گسترده، به بسیاری از زنجیره‌های ارزش و مزیت‌های کشور در سطح ملی و بین‌المللی توجه لازم نشده است؛ لذا اقتصاد ایران به دلیل مشکلات ساختاری و نهادی از متغیرهای برونزا مانند تحریم و تلاطم‌های قیمت نفت تکانه‌پذیر شده است. این تلاطم‌های اقتصادی نیز معیشت مردم و فعالان اقتصادی را در بخش مولد مورد هدف و اصابت قرار داده است.

کارشناسان معتقدند راه‌حل مسائل و مشکلات اقتصاد ایران را نمی‌توان در اقتصاد دولت‌محور جستجو نموده؛ و بر اساس آموزه‌های اسلامی مبنی بر مسئول بودن مردم در فعالیت‌های اقتصادی و تجارب بشری باید به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های مردم برای حل مسائل اقتصادی، بهره‌گیری از سرمایه‌ها و مزیت‌های کشور؛ و نیز تکمیل زنجیره‌های ارزش توجه نمود. مردمی‌شدن اقتصاد از مهم‌ترین ابعاد سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی از طرف مقام معظم رهبری در سال ۱۳۸۹ است. ایشان در مقدمه این سیاست‌ها؛ و نیز در بخشی از بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی به نقش تعیین‌کننده مردم در پیشبرد فعالیت‌های اقتصادی و مقاوم‌سازی اقتصاد در برابر تکانه‌ها توجه ویژه‌ای کرده‌اند.

مدیران و سیاست‌گذاران اقتصادی نیازمند تولید محتوای غنی برای تبیین مبانی نظری مردمی‌سازی اقتصاد؛ و ارائه تجارب عملی در جهت تغییر فرهنگ، عادات و رفتارهای ناشی از اقتصاد دولتی و رانتیر هستند. آن‌ها باید برای آگاه‌سازی، توانمندسازی و انگیزه‌سازی ورود فعالانه، آگاهانه و داوطلبانه مردم به عرصه‌های مختلف فعالیت‌های اقتصادی از قدرت مدیریت، قانون‌گذاری، مالکیت و اعتبار خود هزینه کنند. مردمی‌سازی اقتصاد در بخش‌های مختلف اقتصادی نیازمند طراحی ساز و کارهای عملیاتی است که

مردم را ترغیب به مشارکت فعالانه و آگاهانه کند. این مهم بر عهده نخبگان و کارشناسان نهادهای علمی است.

رسالت مجموعه مقالات «مردمی سازی اقتصاد» تبیین بنیان های نظری؛ و معرفی برخی از تجارب ملی و بین المللی؛ و نیز ارائه سیاست نامه ها و سازوکارهایی برای نهادهای سیاستگذار است. این اثر علمی با پشتیبانی پژوهشکده مطالعات اسلامی در علوم انسانی تحت نظر کمیته علمی منتخب گروه اقتصاد اسلامی؛ و با مشارکت اساتید و دانشجویان تحصیلات تکمیلی تهیه شده است. امید است که مورد رضایت حق تعالی و استفاده نهادهای علمی و سیاستگذار واقع شود. این پژوهشکده آمادگی دارد از نقطه نظرات خوانندگان این مجموعه بهره مند شود.